

גליון תורני בהלכה, אגדה ומוסר

דברי מאיר

מאוצרותיו של הגאון רבי מאיר סנדר שליט"א

מו"צ בירושלם תובב"א ומח"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד

טבת התשפ"ד

גליון מס' 67

השיעור השבועי בהלכה ואגדה

של מורנו שליט"א

אי"ה מדי יום רביעי בשעה 18:15
בבנין הישיבה הגדולה 'זכמות שלמה'
רח' החיד"א 21, בית וגן - ירושלים

אמר רבי מאיר

המאמר ההודשי
ממורנו שליט"א

"את התורה הקדושה ללמוד זכית!"

< חודש טבת ועשרה בו

לעשות כזה דבר? זה בשביל בעלי דרגה מאוד גדולים ובני עליה מופלגים שעליהם איתא בגמרא **סוכה (מ"ה):** "א"ר שמעון בן יוחאי ראיתי בני עליה והם מועטים!" ואני לא מגיע לדרגות אלו!" התשובה היא: "בן אדם! אינך יודע להעריך את כוחותיך שנתן לך שוכן שחקים!" שהרי בסדר ב' של חודש טבת אתה מתחיל את הלימוד לפני השקיעה וממשיך אותו לאחריה ואתה זוכה לחבר את היום והלילה בתורה ומה לך כי תלין? **וכמו שכתב הרה"ק ר' קלונימוס קלמן שפירא זיע"א הי"ד בספרו "חובת התלמידים":** "אשריך נער ישראל [כך הוא פונה לכל נער ונער] את התורה הקדושה ללמוד זכית!"... ואתה מה לך כי תלין?

< אור הגאולה בחודש זה

ובדיוק זה מגיע בחודש טבת שהוא עיקר התיקון לגאולה, וכמו שביארנו שאם הוא התחלת הפורענות והנביא מעיד שהוא יתהפך עלינו לששון ולשמחה ממילא הוא יהיה גם מקור ושורש הגאולה בעז"ה.

ועוד יש מעלה בחודש זה, וכמו שכבר הבאתי פעם שהוא נובע מכוח האור של חנוכה שהוא גם רומז על אור התורה ואור הגאולה, **וכמו שכתב הרה"ק בעל "שפת אמת" זיע"א** שיש בחנוכה בחינת "אור הגנוז לצדיקים לעתיד לבוא" ועי' ההסתכלות בנרות מקבלים אותו!

< אור הנרות - תורה וזיכרון

עוד הוא כתב שבחנוכה יש את סגולת זיכרון התורה היפך ענין היוונים שביקשו: "להשכיחם תורתך", עיי"ש, וממילא יש לנו גם מחנוכה שורש וכוח של ענין אור התורה והגאולה, וממילא ודאי ששייך בחודש זה הצלחה גדולה מאוד

> מורנו שליט"א בכתבית חיד"ת
צילום: ארכיון דברי מאיר

בתורה, וכן במצוות **וכדאיתא בגמרא שבת (פ' במה מדליקין):** "הרגיל בנר היוין ליה בנין תלמידי חכמים" **ופרש"י: שכתוב:** "כי נר מצוה ותורה אור" - היינו שעי" מצוות הנר זוכים לאור התורה, וא"כ בודאי שיש לנו בחודש זה ענין גדול לתורה ועי" זה נזכה לגאולה הכללית והפרטית, **ובזה אולי מיושב קושיית הספה"ק "בני יששכר"** (חנוכה) למה חנוכה הוא החג היחיד שחל על פני ב' חודשים [כסלו וטבת]? עיי"ש, וכאן יש עוד סוד כדי שחנוכה ישפיע על סוד הגאולה, וכמו שביארתי בס"ד.

יהי"ד שנזכה לאור התורה! ונזכה לגאולה השלימה ולבנין בית המקדש במהרה בימינו, אמן!

אנחנו נכנסים כעת לחודש טבת שהוא החודש שבו התחיל המצור על ירושלים, **ובתוכו יש לנו את יום עשרה בטבת שעליו כתבו הספרים שהיות ואמר הכתוב:** "בעצם היום הזה" ממילא גם הוא חל בשבת הוא דוחה את השבת [ובאמת זה כך, אך ידוע שלפי סדר הזמנים והשנים היום אין הוא יכול לחול בשבת], ורואים שיש ענין בעיצומו של יום זה.

ובאמת רואים תמיד שיש ענין גדול בהתחלה בין לטוב ובין למוטב, וממילא ביום כזה שהוא תחילת הפורענות רואים בו חומרה יתירה, שצריך תמיד לצום דוקא ביום זה [רואים גם בט' באב שאנחנו צמים לפי הזמן שהתחילה שרפתו שהוא ביום ט' באב ולא ביום שבו היה עיקר השריפה שזה ביום י' באב], וא"כ ע"פ מה שכבר אמרתי פעמים רבות בשמועך מסוים שחל בחודש משפיע על כל החודש, ולכן לכאורה זה אמור להיות חודש של אבלות כי בו חל תחילת המצור והחורבן, אמנם בכל חושך יש אור כידוע, **ואמר הכתוב:** "צום הרביעי וצום החמישי וכו' יהפכו לבית ישראל לששון ולשמחה" - וממילא פוטנציאל של החודש הזה יש ענין גדול ויסוד לגאולה העתידית בעז"ה.

< לילות החורף

והנה, סיבת החורבן היתה בעוון ביטול תורה **וכמאמרם ז"ל:** "ויתר הקב"ה על ע"ז ג"ע וש"ד ולא ויתר על עוון ביטול תורה" **וכן איתא במדרש איכה (פתיחתא לאיכה) על הפסוק:** "אותי עזבו" - "הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו", שהקב"ה אומר בענוותנותו הלואי שהיו עוזבים אותי ושומרים את תורת! וממילא התיקון הגדול לזה הוא בחודש זה **וכמו שכבר הבאתי פעם מה שכתבו האחרונים:** "ימי חורפי", ועוד לשון: "לילי החורף הארוכים", ועוד: "לילי טבת הארוכים", וידוע שזה בעיקר בחודש טבת כי אח"כ הלילות מתחילים לקטון, **וכתב הרמב"ם** שעיקר תלמוד תורה הוא בלילה, **ואמרו חז"ל:** "לא אברי לילה אלא לגירסא".

< לחבר את היום והלילה בלימוד!

וידוע שיש ענין גדול לחבר את היום והלילה בתורה והיינו להתחיל את הלימוד לפני השקיעה ולהמשיכו לאחר מכן אל תוך הלילה [זהו סוד גדול]. ושמעתי הרבה אומרים לעצמם: "איך אני יכול

אור הצייט

פרקי חיים מרובותינו הקדושים
שיום פקידת שנתם בחודש זה

ביום ט"ז בטבת חל היארצייט של הרה"ק ר' **רפאל מברשיד זיע"א** - גדול תלמידי הרה"ק ר' פנחס מקוריץ זיע"א [שהנחיל לתלמידיו את מידת האמת בשלימות, והיה בזרו של מרן הבעש"ט זיע"א] - נפטר לפני מאות שנים, והיה שלם במידת האמת. ומסופר עליו שנסתלק מן העולם כששיניו לבנות כשול ילד רך - כי מעולם לא הוציא שקר מפיו [יש לציין מה ששמעתי מהרופא שיניים הד"ר ר' נפתלי יוכנבויץ שיחי' שטיפל בשיניו של מרן הגאון ר' יהודה זאב סגל זצ"ל שהיה נקרא החפץ חיים של אנגליה, והוא שיסד את הלימוד ב' הלכות ביום בספר "חפץ חיים", שהיו שיניו לבנות וזה היה פלא לגילו, וענין זה כי כל אברי האדם מכונים כנגד המצוות ואם פוגם באבר מסוים בעבירה מגיע דברים לאבר זה עי' הפסקת השפע, וכמו שהאר"י מרן החפץ חיים זיע"א בספרו "אהבת ישראל" וכתב שם שלכן צריך להיזהר ביותר בענין זה של אהבת ישראל שזה מכוון כנגד הלב והלב הוא ראש האברים ואם ליבו חולה הוא בסכנה גדולה ר"ל, וממילא מי שלא פגם בשיניו אין להם כל חולין].

עוד מסופר עליו שחינך את בניו תמיד כשחזרו מהגשם ושאלם משהו: "האם יורד בחוץ גשם?" לענות: "כשהייתי בחוץ ירד גשם!" כי שמא ביתיים הפסיק לרדת גשם. עוד מסופר עליו שבסוף נפטר מן העולם על שמירת מידת האמת, והמעשה היה שהגיע אליו יהודי אחד שהבריא את המכס ורצו להעמידו לדין ורק אם ר' רפאל היה מעיד שלא הבריא היה ניצול - כי כולם האמינו לו גוים כיהודים, ולא יכל לעמוד כנגד תחנוני היהודי, נסתגר הצדיק בחדרו בלילה שלפני המשפט התפלל ואמר: "רבשע!" מעולם לא אמרתי שקר! אנא קח אותי מן העולם כדי שלא אצטרך לשקר!" ובבוקר מצאו שנפטר [מוסיף הבה"ח ר' דניאל הירש שיחי' שראה פעם בספר שבה ויתר על ברכת מרן הבעש"ט זיע"א שיאר"י ימים ושיזכה לקבל פני משיח], זיע"א.

ביום ח"י בטבת חל היארצייט של הרה"ק ר' **צבי אלימלך מדינוב זיע"א** - ה"בני יששכר" - שהזכרתי פעמים רבות בשיעור, היה גאון עולם וחיבר למעלה מ-50 ספרים בכל חלקי התורה בנגלה ובנסתר, נודע לו ששורש נשמתו קשור לחנוכה ולשבט יששכר ולכן קרא לספרו הנודע בשם זה, זיע"א.

ביום כ' טבת חל היארצייט של **רבינו משה בן מיימון - הרמב"ם זיע"א** - על קברו בטבריה נכתב: "מבחר המין האנושי", מסופר עליו בכמה ספרים [וכמו שמעיר הבה"ח ר' דניאל הירש שיחי' יש שפקפקו בזה] שכשהיה ילד היה קשה עליו הלימוד, ובכה וביקש מה' שיפתח ראשו בתורה וכן היה, ואם זה נכון - זה מדרבן את כולנו, זיע"א.

תנצב"ה

מתוך 'השיעור השבועי' של מוה"ר שליט"א:
"ח טבת תש"פ - גליון מס' 106

אורה - זו תורה

מכתבי תורה והוראה של מורנו שליט"א

אם צריך לעמוד בפני ת"ח באמצע תפילה

Meir Sender

Rabbi in Jerusalem

Author 'Divrey Meir'

מאיר סנדר

מ"צ פנידיק ירושלים תובכ"א

מח"ס 'דברי מאיר' ועוד

מס'ה: 'אורה זו תורה'

ב"ה ידני האון המבוסס אליו אנחנו שולח שליטה
במה יענינו אתה של אברהם ושרי ח'!

הקולן פתח-ישל יטעו יתם אם צריך לקום מונצח בתפילה לנבן
או תה סנכנ' אכמס' איתקנו טס ארנה בבנו אור בלע-תס
תפילה של כ"ב בבכ"ה להיחידו אבנת לפסל אעז
'ש'לכ'ן אעז סכ"ב רבן איש חי פלג'כ' רבני ט"ו אכ"ב מין הלק"ן
'ו'ס'ל' צ"ל חת"ר בי"ץ אונ"ה י"ז ח"ה י"ז א"י ספר "הא'כל'ת'ן
אדם לחיוב" ד"ר סי"ב ק"מ ה'אח'ת'ת'ת' "הקולן קריאת ש"מ או תקליט
לקריאה בטה ח"ב א'עזו פני נק"ן - כ"ו א'ל'עז'ה ק"מ נבט' יתק'ן
אכ"ב רבנו ש"מ" - כ"י רבנו אונ"ה ר"א צ"ה ו'עז'ה "ע"ה א'ת'ת'ת'
אש"ל'ת' א"י א"י כ"ז י"ז ח"ס' רבנו ר"מ א'ק"מ ש"מ אונ"ה
לכ"ה חת"ר ח'י

מאורי האש

סיפורי מופת והנהגות קודש מגדולי ומאורי הדור שליט"א

מזקני הרבנים ומנהיגי הקהילות בדורנו הוא הגאון הגדול רבי אברהם פוטא שליט"א (נולד ב"ד בטבת התרצ"ד) - שנוולד במרוקו [לאביו הגאון רבי יאיר זצ"ל, שהיה ראש השוחטים במראקש, ולימים רבה של באר יעקב], למד בישיבת 'מיר' בארצות הברית ולאחר מכן בישיבות פוניבז', 'פורת יוסף' ו'באר יעקב', ובעצת מרן החזו"א התמנה לראש ישיבת 'הרמב"ם' בתל אביב וכיהן שם כשלושים שנה. כיום הוא עומד בראשות קהילת 'מדרש הרמב"ם' בפתח תקוה ובנשיאות המוסדות של בניו וחתניו שליט"א.

הגר"א שליט"א חיבר וההדיר עשרות ספרים בכל המקצועות, על התורה ועל הג"ך, על סוגיות הש"ס, שו"ת בהלכה, מוסר, אגדה ומחשבה (לפחות חמישים, ואולי מאה או קרוב לזה) - נביא כאן כמה קטעים בשפת הדיבור, מתוך ספרו 'ראש אמנה' - שיחות ישיבתיות בעניני אמונה:

"אדם יכול להיות חרדי אבל הוא לא עובד את השם, הוא לא מקושר. הוא מדקדק כל בוקר ומניח תפלין, אבל הוא לא מרגיש שעשכשו הוא עובד את השם. תפילה - צריך להתפלל, זה סדר כזה, להבדיל אדם הולך לעבודה, הוא הולך לתפילה, גומר את התפילה שלו ונגמר הסיפור והולך הביתה. אתה מרגיש שעבדת את הקדוש ברוך הוא! זה הנקודה! זה משנה את התמונה לגמרי. לעבוד את השם, לעבוד אותו. **לכן התרגום מתרגם את זה 'פולחן' אתה אומרת לעבוד אותו, להרגיש שאתה עבד ואתה מקיים את רצונו בכל הלב שלך,** כך אתה נקשר לקדוש ברוך הוא, ואז אתה מכיר את הקדוש ברוך הוא. וזהו 'ארשתיתך' לי כך נעשים אירוסין בינך לבין הקדוש ברוך הוא.

"לכן דוד המלך כשצויה את שלמה המלך, אמר לו: 'בני דע את אלקי אביך, אתה חכם עצום, אבל אם זה לא יגיע אותך לעבודת השם, להכיר את השם, לא עשית כלום! זה צריך להביא אותך להכרת השם וגם לעבוד אותו, לא מספיק להכיר אותו. לעבוד אותו: 'ועבדו בלב שלם ובנפש חפצה' - לב שלם! יש אדם עובד את השם אבל לא בלב שלם, יש לו הערות. הוא לא אומר אותם חלילה וחס, בפנימיות ליבו יש לו הערות. יש אנשים יש להם הערות, לא בדיוק על הקדוש ברוך הוא, אבל הוא לא מרגיש שהוא שלם עם הקדוש ברוך הוא. יש שאלות, הוא לא רוצה לשאול, הוא מפחד לשאול, אבל יש לו שאלות.

"רמיה הנביא שלא היה לו מעטפות, אמר: רבונו של עולם, 'מדוע דרך רשעים צלחה' (ירמיה יב, א) מה ששאל ירמיה הנביא כל אדם שואל את זה, אולי הם מפחדים לשאול, ירמיה הנביא היה שליח ציבור של כולם. אומר: 'רבונו של עולם תתן לי תשובה, למה הרשעים מצליחים?! תן הצלחה לצדיקים יהיה מזה קידוש השם, תן להם הצלחה תראה מה יהיה מזה'. ירמיה הנביא לא דיבר במעטפות, הוא אמר: רבונו של עולם תתן לי תשובה, 'מדוע דרך רשעים צלחה, אני יודע שכל אדם שואל את זה בלבנו. רואה איזה רשע, אומר הרשע הזה מה הוא זכה?! תראה איזה וילה! תראה מה יש לו! מה הוא השיג! מגיע לי אני קודם כל, מגיע לחבר שלי, מה זה פתאום?! כל מיני שאלות כאלה. הדברים הללו מפני שאדם לא מכיר את הבורא עולם, הוא לא נאמן עד הסוף: 'דע את אלקי אביך ועבדו בלב שלם'.

"ובנפש חפצה" - בחשק. אדם עובד את השם, כשהולך לתפילה אומר אני הולך לעבוד את השם, אבל אין לו הרבה חשק. יושב על דף גמרא אין לו הרבה חשק, בלי חשק אתה לא תשיג את מה שצריך להשיג. בשביל להשיג את מה שצריך להשיג צריך חשק. ללמוד תורה בחשק עצום, תפילה בחשק, בהתלהבות. שמירת שבת, אתה הולך כמו שרבינו האר"י היה עושה את זה בפועל, יוצא לשדה, ללכת לקראת שבת. היה מרגיש שהנה השבת באה, הולך לעשות לה קבלת פנים. זאת אומרת הפך את זה למציאות, כך אדם צריך להרגיל את עצמו, להרגיש מציאות עבודת השם, ואז הוא יזכה: 'ובנפש חפצה'."

מורנו שליט"א משוחח בדברי תורה והלכה עם הגר"א שליט"א צילום: ארכיון דברי מאיר

הוספה ממורנו הגאון רבי שמואל הלוי רוטמן שליט"א
גליון 'דברי מאיר' - כסלו התשפ"ד (שומר לי בליל שישי, ד' כסלו התשפ"ג)
הדברים נפלאים ביותר!
ויש להוסיף, בענין המעשה מהרה"ק ר' ברוך ממעז'בוז' זיע"א שאמר למשולח שהצטער על החורבן בשבת את הפיוט: "אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמוחו" - ויש לבאר עוד שבשב"ק אנוחנו נמצאים בבחינת הגאולה ואין חורבן כלל, ולכן דייק הפייטן לכתוב: "בבנין" ולא: "לבנין", לומר שאנוחנו כבר נמצאים בשבת בבחינת בית המקדש.

מודעה רבה לאורייתא
בשמחה רבה הננו לבשר לכל שוחרי התורה וההלכה
כי בס"ד מעתה והלאה יהיה ניתן להאזין
לשיעוריו של מורנו שליט"א
בשידור חי ובשידור חוזר
דרך 'קול הלשון'
באתר ובמספר ישיר:
073-371-8679
שימו לב: ניתן להירשם לקבלת התראה (צינתוק)
כשמתחיל שידור חי < הקישו # ואח"כ 2
שְׁמָעוּ וְתִזְכְּוּ נַפְשְׁכֶם!

הוצאות הדפסת הגליון נתנדבו
לרפואת ידידנו היקר הרב שמואל שמחה בן שרה הי"ו
ולהבחל"ח לעילוי נשמת מרת רבקה גיטל ע"ה ב"ר פסח הי"ו
זכות הרבים תעמוד להם